

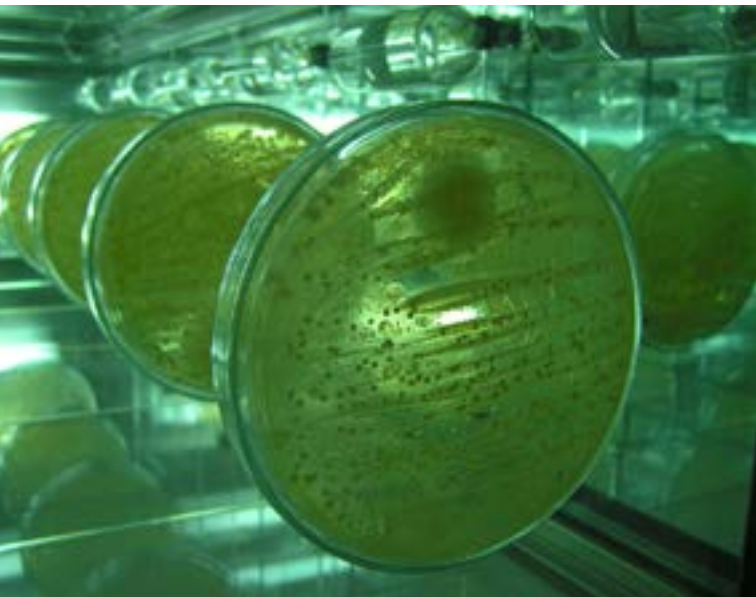
GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

www.ki.si

izložba 2024

Števanjska ulica, 1000,
Ljubljana, Slovenija
Kontakt: galerija@ki.si

Multituda

Polona Tratnik

Polona Tratnik je umetnica in filozofinja, ki se v svojih projektih in delih posveča res zelo različnim temam. A vsekakor skozi svoje projekte najbolj izpostavlja konceptualna izhodišča, v katerih se ukvarja z razmerji med človeškim telesom, novimi biološkimi tehnologijami, znanostjo in filozofijo kot strokami, pri katerih se na presečiščih pojavljajo vedno nova, a bolj ali manj temeljna vprašanja o tem, kje se začne ali konča človeško telo, kaj in kako deluje skozi človeka mimo njegove zavesti ali identitete, v kakšnem odnosu je naše telo do nenehnega spreminjanja vseh spremljajočih nano, mikro in makro sopotnikov, ki nam v spletu neskončnih naključij v veliki meri določajo usodo in življenjski prostor, v katerem se nahajamo kot bitja.

V Kemijskem inštitutu se dr. Tratnikova predstavlja z malim izsečkom nje-nega dolgoletnega dela, v katerem se med drugim ukvarja tudi z razmerji med bioorganizmi v naših telesih ter z njihovim vplivom oziroma vlogami, ki jih igrajo kot deli našega telesa, saj lahko zelo bistveno vplivajo nas, na naša življenja in s temi (pogojno rečeno) 'vlogami' dobivajo v makro svetu svoj pomemben segment naših interesov, bodisi ekonomskih, bodisi zdravstvenih, bodisi estetskih, a v vsakem primeru tudi političnih.

Na razstavi, ki jo predstavljamo v Kemijskem inštitutu, so velike fotografije, natisnjene na kovinske plošče, kakršne se uporabljajo za klasične grafične tehnike, s čimer smo zopet v novi igri razmerij med replikatornimi procesi, kakršni v naravi obstajajo kot tisti prvi princip v razvoju žive materije in kakršne uporabljajo v tem kontekstu tudi tehnologije. Če posebej izpostavimo klasične grafične postopke kot tiste, ki so z Gutenbergom eksplodirali

v informacijsko ero in jih, ustrezno nadgrajene, uporabljamo v sodobnem času praktično skoraj v vseh segmentih visokotehnoloških procesov, ko preko kodiranja in replikacij gradimo neskončno knjižnico programov, skozi katere se dogajajo procesi tako v naravnih okoljih kot tudi v tehnoloških okoljih, oboji pa v veliki meri medsebojno vplivajo drugi na druge.

Naslov *Multituda* namiguje na kup filozofskih konceptov vsaj od Machiavellija in Spinoze naprej, ki po eni strani govorijo o ljudeh kot politični, revolucionarni sili, ki nima svojega teritorija in je tu kot potencia, po drugi strani pa se reference očitno prekrivajo s potencialno močjo (naših?) mikroorganizmov, ki tvorijo ravno tako pomemben delež sile življenja, ki utegne vplivati ne samo na individualno usodo, temveč tudi na usodo človeštva. Lynn Margulis v svojih razmišljanjih o simbiozi celo govori o tem, da smo ljudje tukaj le zato, ker nam mikroorganizmi to sploh dovolijo.

Toda tisto, kar se zdi najbolj zanimivo v tem preseku in v tem času, v katerem smo soočeni tako z nenavadno množičnim »de-teritorialnim« nomadskim migriranjem, kot tudi z nenavadno močnim vplivom mikroorganizmov, posebej še, če gre za maligne mikroorganizme ali, čeprav taksonomsko napačno rečeno, danes zelo aktualne viruse SARS-CoV-2, je vsekakor vprašanje, ki nam ga dr. Tratnikova v svojih delih že dolgo časa zastavlja.

In sicer gre za vprašanje naše identitete in naših vezi s svetom: ali in kako lahko iz neoprijemljivega onkraja gole biti v prostor mišljenja in čutenja vabimo z umetnostjo in osmišljanje in čustvovanje?

Jiri Kočica

Multituda

Multituda je pojem, ki označuje večjo skupino ljudi, ki ni razporejena v druge kategorije, razen v to, ki jo določa goli obstoj. Multituda predstavlja koncept populacije, ki nima družbene pogodbe s suverenim političnim telesom, zato lahko posamezniki vzpostavljajo lastno politično opredeljenost.

Multituda ima potencialno politično moč. Človekove identitete ne določa gol genetski profil, temveč raje vmreženje v kompleksne skupnosti. Na biološki ravni se to izraža kot bivanje v biotopu skupaj s številnimi bitji, tudi mikroorganizmi. Obenem vsak človek vzpostavlja tako specifične pogoje za bivanje mikroorganizmov, da je moč misliti celo njegovo identiteto v smislu kvalitativnega in kvantitativnega obstoja mikroorganizmov, ki živijo z njim. To množstvo lahko z brisom zajamemo in v optimalnih pogojih gojimo, tako da ta sicer s prostim očesom nevidni svet postane viden in za izkustvo toliko bolj dejanski. Če ga pojmuje kot identitetnega za posameznika, potem je na način odsvojenosti delca njegovega mikrobiološkega sveta posameznik pridobil možnost soočanja s seboj kot s svojim biološkim drugim. Prav tako pa posameznikov intimni prostor ni ločen od skupnega, je del njega. Človek v razmerju do sveta ni v meta, zunanji poziciji, s katere bi zrl na svet, temveč je potopljen vanj, je njegov del. Z mikrobiološkega vidika so ločnice med bitji relativne. Mikroorganizmi prehajajo v različna okolja, s telesa na telo. Večja in manjša bitja soobstajamo na način, ki ga določa goli obstoj, kot multituda. In celo skupina mikroorganizmov, če jo mislimo kot multitudo, ima lahko politično moč.

Polona Tratnik

Prof. dr. Polona Tratnik je znanstvena svetnica na Inštitutu IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe, kulture in okolja in dekanja Fakultete za slovenske in mednarodne študije na Novi univerzi. Je akademska slikarska, magistra kiparstva in doktorica filozofije. Bila je Fulbrightova raziskovalka na University of California Santa Cruz in gostujoča profesorica na isti univerzi, pa tudi na Capital Normal University v Pekingu, Univerzi Taik (zdaj Aalto) v Helsinkih ter Nacionalni avtonomni mehiški univerzi v Mexico Cityu. Je predsednica Slovenskega društva za estetiko in članica izvršnega odbora Mednarodne zveze za estetiko. Je avtorica sedmih monografij, objavljenih v štirih jezikih, med drugim *Conquest of Body. Biopower with Biotechnology* (Springer 2017) in *Hacer-vivir más allá del cuerpo y del medio* (Herder 2013). V svetu je uveljavljena kot pionirka biotehnoške umetnosti, ki je razstavljala na vidnih prireditvah v Avstraliji, Mehiki in številnih državah v Evropi, med drugim na osrednjem intermedijskem festivalu *Ars Electronica* v Linzu.

Od 10. 9. do 20. 10. 2020 v galeriji Kemijskega inštituta v Ljubljani

Kurator, tekst in oblikovanje: Jiri Kočica

Spletna brezplačna izdaja, 2022

URL: <https://www.ki.si/o-institutu/galerija/polona-tratnik-multituda-septemberj-2020/>

CIP: Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 92240387 ISBN 978-961-6104-55-5 (PDF)

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200